

Sygn. akt II K 1236/17

WYROK

WIMIENIURZECZPOSPOLITEJPOLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kaliszu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Daniel Hudak

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Jolanta Konieczna

W obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kaliszu M. U.

po rozpoznaniu w dniach: 14.06.2018r., 21.06.2018r., 28.06.2018r., 07.07.2018r., 26.07.2018r., 28.08.2018r,

sprawy

M. M. syna B. i C. z domu C.,

ur. (...) w S.,

oskarżonego o to, że:

w dniu 24 czerwca 2017r. w m. J. P. gm. B. pow. (...), będąc kierowcą należącego do spółki (...) Sp. z o.o. autobusu marki V. o nr rej. (...) i jadąc drogą wojewódzką nr (...) z K. w kierunku m. J., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym wyrażone w art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że wbrew zakazowi otworzył i pozostawił otwarte podczas jazdy przednie drzwi pojazdu bez upewnienia się, że nie spowoduje to zagrożenia dla bezpieczeństwa podróżujących autobusem pasażerów, i w konsekwencji doprowadził do sytuacji, w której pasażer M. H. (1) w sposób nagły opuścił w nieustalonym mechanizmie, czynnym bądź biernym, ww. pojazd, kiedy znajdował się on jeszcze w ruchu i wjeżdżał w zatokę autobusową, po czym doznał w chwili kontaktu prawej nogi z chodnikiem obrażeń okolicy stawu skokowego, a upadając uderzył tylną prawą częścią głowy o podłoże, w następstwie czego odniósł obrażenia ciała w postaci rany tłuczonej głowy okolicy potylicznej prawej ze stłuczeniem tkanek miękkich, krwiaka podczepcowego po stronie prawej, rozejścia szwu węglowego po stronie prawej, stłuczenia wyrostka sutkowatego prawego, stłuczenia i krwiaka mózgu okolicy skroniowej lewej, złamania części przednich trzonów 3., 4. i 5. kręgów szyjnych ze stłuczeniem rdzenia kręgowego, złamania kostki przyśrodkowej stawu skokowego prawego oraz niedowładu kończyn górnych i porażenia kończyn dolnych, które to obrażenia powstały poza autobusem i spowodowały u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby nieuleczalnej i choroby realnie zagrażającej życiu,

tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k.

1. oskarżonego M. M. uznaje za winnego tego, że: w dniu 24 czerwca 2017r. w m. J. P. gm. B. pow. (...), będąc kierowcą należącego do spółki (...) Sp. z o.o. autobusu marki V. o nr rej. (...) i jadąc drogą wojewódzką nr (...) z K. w kierunku m. J., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym wyrażone w art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że wbrew zakazowi otworzył i pozostawił otwarte podczas jazdy przednie drzwi pojazdu bez upewnienia się, że nie spowoduje to zagrożenia dla bezpieczeństwa podróżujących autobusem pasażerów, i w konsekwencji doprowadził do sytuacji, w której pasażer M. H. (1) w sposób nagły opuścił w mechanizmie biernym, ww. pojazd, kiedy znajdował się on jeszcze w ruchu i wjeżdżał w zatokę autobusową, po czym doznał w chwili kontaktu prawej nogi z chodnikiem obrażeń okolicy stawu skokowego, a upadając uderzył tylną prawą częścią głowy o podłoże, w następstwie czego odniósł obrażenia ciała w postaci rany tłuczonej głowy

okolicy potylicznej prawej ze stłuczeniem tkanek miękkich, krwiaka podczepcowego po stronie prawej, rozejścia szwu węglowego po stronie prawej, stłuczenia wyrostka sutkowatego prawego, stłuczenia i krwiaka mózgu okolicy skroniowej lewej, złamania części przednich trzonów 3., 4. i 5. kręgów szyjnych ze stłuczeniem rdzenia kręgowego, złamania kostki przyśrodkowej stawu skokowego prawego oraz niedowładu kończyn górnych i porażenia kończyn dolnych, które to obrażenia powstały poza autobusem i spowodowały u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby nieuleczalnej i choroby realnie zagrażającej życiu, tj. popełnienia zarzucanego mu czynu wypełniającego dyspozycję art. 177 § 2 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 177 § 2 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k., wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres lat 3 (trzech), tytułem próby;

3. na podstawie art. 42 § 1 k.k., orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. D w strefie ruchu lądowego na okres 1 (jednego) roku i na podstawie art. 43 § 3 k.k. nakłada na oskarżonego obowiązek zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów;

4. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego M. M. do informowania sądu o przebiegu okresu próby na piśmie co 6 (sześć) miesięcy;

5. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1411,33 złotych tytułem kosztów sądowych.

II K 1236/17

UZASADNIENIE

Dnia 24 czerwca 2016 roku, oskarżony M. M. kierował autobusem marki V. o nr rej. (...), stanowiącym własność spółki (...) Sp. z o.o. Jechał z K. drogą wojewódzką nr (...) w kierunku miejscowości J.. W tym dniu pokrzywdzony M. H. (1) uczestniczył w zakończeniu roku szkolnego w II Liceum. im. T. K. w K., którego był uczniem. Wracając do domu wsiadł do autobusu kierowanego przez oskarżonego i zajął miejsce w tylnej części pojazdu. Kierujący tym autobusem oskarżony M. M. z uwagi na wysoką temperaturę prowadził pojazd z otwartymi przednimi drzwiami.

W sytuacji kiedy autobus dojeżdżał do przystanku położonego w J. P., gm. B., pokrzywdzony M. H. (1) chcąc opuścić pojazd, zbliżył się do przedniego wyjścia z autobusu. Znajdował się przed schodami wyjścia. W jednej dłoni trzymał telefon komórkowy oraz świadectwo ukończenia szkoły. Prawą dłońią trzymał się barierki. Nie spodziewał się, że coś się stanie. Trzymał się barierki mocno i pewnie. Nagle poczuł gwałtowne hamowanie i szarpnięcie i wówczas pokrzywdzony w mechanizmie biernym, t.j. z w wyniku utraty równowagi i podjęcia reakcji obronnej wypadł z pojazdu.

W wyniku upadku doznał on obrażeń ciała w postaci rany tłuczonej okolicy potylicznej prawej, ze stłuczeniem tkanek miękkich, krwiaka podczepcowego po stronie prawej, rozejścia szwu węglowego po stronie prawej, skroniowej lewej, złamania a części przednich trzonów 3, 4 i 5 kręgów szyjnych ze stłuczeniem rdzenia kręgowego, złamania kostki przyśrodkowej stawu skokowego prawego oraz niedowładu kończyn górnych i porażenia kończyn dolnych. Powyższe obrażenia ciała spowodowały u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby nieuleczalnej i choroby realnie zagrażającej życiu.

Dowód: zeznania świadków: A. W., k.16v,594, B. B. (1), k. 69-70, 595v 596, K. J., k.75-76, M. B., k. 599 596, M. H. (2), k. 614-615, P. F., D. S. (1), k. 617-618, M. H. (1), k. 623-624, K. R. (1), k 635-635v, częściowo zeznania świadka K. W., częściowo wyjaśnienia oskarżonego, k. 593-594, szkic miejsca wypadku drogowego, k.3, protokół oględzin pojazdu, k. 4-6, protokół oględzin miejsca wypadku drogowego, k.6-7,461-463, sprawozdanie z zakresu badań alkoholu etylowego we krwi, k. 24 -25, protokół pobrania, k. 26, dokumentacja medyczna, k. 97-375,materiał zdjęciowy, k 443-446, protokół oględzin przeczy (autobusu), k. 447, 453, opinia, k. 490-507.

M. M. jest z kierowcą mechanikiem o wykształceniu zawodowym. Żonaty. Na utrzymaniu dwoje dzieci. Posiada mieszkanie i samochód. Nie karany.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego, k.593-594, informacja z Krajowego Rejestru Karnego, k. 525 akt.

Oskarżony M. M. przyznał się do winy. Fakt prowadzenia autobusu z otwartymi drzwiami uzasadniał upałem i taka była praktyka wśród kierowców przedsiębiorstwa. Miał otwartą szybę po lewej stronie przy miejscu dla kierowcy. W ogóle wszystkie szyby były otwarte, także małe szybki w oknach autobusu. Kiedy znajdował się w zatoce to poruszał się niewielką prędkością. Zdażył tylko krzyknąć cyt.: „co ty robisz człowieku”, do pokrzywdzonego który niebawem „dał susa” i już go nie było. Jak pokrzywdzony wyskoczył to oskarżony miał jeszcze poruszać się w zatoce. Hamował jak zauważył, że pokrzywdzony opuścił pojazd. Widział jak pokrzywdzony wcześniej trzymał się barierki a w drugiej dłoni miał telefon i świadectwo szkolne.

Wyjaśnienia oskarżonego w zakresie w jakim są zgodne z odtworzonym stanem faktycznym uznano za wiarygodne. Natomiast sąd pominął ten ich fragment w którym oskarżony wskazywał, iż pokrzywdzony wyskoczył z autobusu. Przede wszystkim wskazać należy, że w tym zakresie sąd oparł się na konsekwentnych zeznaniach pokrzywdzonego M. H. (1). Wersją tą wspiera również pośrednio analiza dokonana przez biegłych z Instytutu Ekspertyz Sądowych im. J. S. w K., którzy wskazali na możliwy również taki mechanizm opuszczenia autobusu. Wracając do oceny wyjaśnień wskazać należy, iż obiektywnym źródłem dowodowym w zakresie tej okoliczności t.j. iż oskarżony nie widział dokładnie spornego mechanizmu opuszczenia pojazdu, są zeznania świadka B. B. (1), który będąc ratownikiem medycznym usłyszał na miejscu zdarzenia od oskarżonego kierowcy autobusu, iż nie widział co się stało z pokrzywdzonym. Z zeznaniami tymi korelują zeznania świadka M. H. (2), która również zeznała, iż kierowca na miejscu zdarzenia powiedział, iż nie wie co się stało. Ponadto sąd zwrócił uwagę na grupę świadków (W. D., K. D., K. C., M. R., B. B., K. K., D. S., K. R.), którzy aczkolwiek nie byli świadkami naocznym wypadku, to jednak wskazywali na charakter pokrzywdzonego. Niektórzy z nich uznawali wręcz za nieprawdopodobne aby M. H. (1) mógł wyskoczyć z autobusu podczas jazdy. Określany był przez świadków jako nadzwyczaj spokojny, wręcz flegmatyczny, zastanawiający się długo nad podejmowaniem decyzji. Świadców zeznawali, iż podróżując z nim autobusami nigdy nie zauważyli jakichkolwiek ryzykownych, czy wręcz brawurowych czynów pokrzywdzonego w szczególności podczas opuszczania autobusu.

Za pomocne aczkolwiek nie mającego zasadniczego znaczenia uznano zeznania świadka A. W., gdyż z uwagi na jej stan psychofizyczny, nie była uważnym obserwatorem. Natomiast potwierdziła, iż było bardzo gorąco i drzwi autobusu były otwarte. Zeznania świadka K. W. są zmienne. Zna brata oskarżonego, którego brat jest jej sąsiadem. Świadek początkowo przedstawił wersję, iż wydawało się jej, że pokrzywdzony chciał wyskoczyć w biegu, mogło być również tak, że pokrzywdzony trzymał się poręczy, ręka mu się ześlizgnęła i wypadł, aby w końcu stwierdzić przewrotnie, iż wyglądało to jakby pokrzywdzony wypadł z autobusu. Na miejscu oskarżony miał jej powiedzieć, że pokrzywdzony wyskoczył z autobusu. Jednak w zakresie informacji odnośnie tej okoliczności, t.j. relacji oskarżonego a ściślej wiedzy na temat mechanizmu opuszczenia przez pokrzywdzonego sąd oparł się na zeznaniach świadka B. i M. H. (2).

Cechę wiarygodności zeznań sąd przypisał również M. H. (2), która w sposób szczegółowy opisała sytuację na miejscu zdarzenia po jej przybyciu, jak również późniejszą relację jej syna. Większego znaczenia nie mogły mieć zeznania świadka P. F. i K. J., gdyż ograniczały się one do podania podstawowych informacji jakichkolwiek mogących mieć istotne znaczenie w sprawie aczkolwiek świadek F. komentując zapis w sporządzonej notatce urzędowej, w tym zapis o prawdopodobnym bezwładnym wypadnięciu, wskazywał na podstawę dowodową takiego zapisu (vide: k. 9v). Pominięto jako nieistotne zeznania świadka W. M..

Opinia Instytutu Ekspertyz Sądowych im. J. S. została uznana za pełną i jasną. Biegli w sposób wyczerpujący uzasadnili swoje wnioski końcowe, które były istotnymi elementami w zakresie dokonywanych ustaleń faktycznych w świetle całokształtu ujawnionego w sprawie materiału dowodowego. Także pozostałe dowody, w tym w szczególności szkic miejsca zdarzenia - wespół z zeznaniami świadka R. Z. – okazały się pełnoprawnym materiałem dowodowym. Sąd z

uwagi na treść opinii (...) w K. pominął przy swoich rozważaniach opinie: biegłego B. Ł. a także A. T., przy czym ta ostatnią w zakresie mechanizmu opuszczenia przez pokrzywdzonego pojazdu.

Powyższe ustalenia i rozważania pozwoliły sądowi na stwierdzenie, iż bezspornym jest fakt popełnienia przez oskarżonego czynu, polegającego na powodowaniu wypadku z art. 177 §2 k.k. w wyniku nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Podkreślić trzeba, że zasady bezpieczeństwa mogą mieć swoje źródło w konkretnym akcie normatywnym, jak również mogą być nieskodyfikowane i wówczas wynikają z zasad ogólnych w tym ze zmienności ruchu. Jako przykład zasady bezpieczeństwa, można wskazać na zasadę ostrożności (art. 3 ust 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym). Według jego treści uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność, a gdy ustawa tego wymaga, szczególna ostrożność, unikać wszelkiego zachowania działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem zakłócić spokój lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę. Nie wchodząc w szczegółowe analizę wskazać należy na stanowisko SN, który wskazał, iż „Rozważne i ostrożne prowadzenie pojazdu polega na przedsięwzięciu przez kierowcę wszystkich czynności, które według obiektywnej oceny są niezbędne do zapewnienia optymalnego bezpieczeństwa ruchu w danej sytuacji oraz na powstrzymaniu się od czynności, które według tejże oceny mogłyby to bezpieczeństwo zmniejszyć” U.. SN z 28.2.1975 r. (...). Według wyroku SN (Wyr. SN z 18.2.1969 r. (...)) cyt. „są takie sprawy z dziedziny wypadków drogowych, w których trzeba ustalić, czy sprawca wypadku postępował zgodnie, czy też niezgodnie z ustalonymi zasadami prowadzenia pojazdów przez «poważnego kierowcę», w których trzeba wyraźnie powiedzieć, jak w danej sytuacji postąpiłby «rozważny kierowca», aby uniknąć wypadku. Przechodząc do przepisu art. 45 ust 1 pkt 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zabrania on otwierania drzwi pojazdu, pozostawiania otwartych drzwi lub wysiadania bez upewnienia się, że nie spowoduje to zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub jego utrudnienia. Przepis ten został przez oskarżonego naruszony a ponadto na skutek jego naruszenia (w konsekwencji zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym) wystąpił bezpośredni związek przyczynowy w postaci skutku. Należało więc przypisać oskarżonemu M. M. skutek gdyż urzeczywistnia on niebezpieczeństwo, któremu miało zapobiec przestrzeganie określonych zasad bezpieczeństwa w tym przypadku skonkretyzowanej w postaci w/w przepisu.

Konsekwencją tego było uznanie oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art 177 §2 k.k. Zmodyfikowano jedynie opis czynu w ten sposób aby wiernie odzwierciedlał dokonane ustalenia faktyczne z punktu widzenia znamion przypisanego przestępstwa.

Odnosnie kary wymierzonej stwierdzić należy, że spełnia ona dyrektywy wymiaru kary opisane w art. 53 k.k. a w szczególności uwzględnia cele zapobiegawcze i wychowawcze. Wzięto również pod uwagę potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Orzeczona kara zapewne spełni swój cel w zakresie prewencji indywidualnej a przede wszystkim w zakresie zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Z uwagi na dotychczasową niekaralność jak i wymiar kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego, warunkowo zawieszono jej wykonanie. Ponadto na podstawie art. 42§1 k.k. sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych kat. D w ruchu lądowym na okres 1 roku, uznając iż środek karny w tym wymiarze spełni pokładane w nim cele. Z powołaniem na art. 72 §1 pkt 1 k.k. nałożono na oskarżonego obowiązek pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby w okresach co 6 miesięcy.

Sąd na podstawie art.626§1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe.